Col·legi Oficial de Psicòlegs de Catalunya
Delegació de Girona

Bloc 73

Informació de la Delegació de Girona del COPC

PUBLICACIÓ DIGITAL
1R TRIMESTRE 2013

continguts

- **EDITORIAL** 3
- **ENTREVISTA** 4
- **ACTUALITAT** 10
- **FORMACIÓ** 24

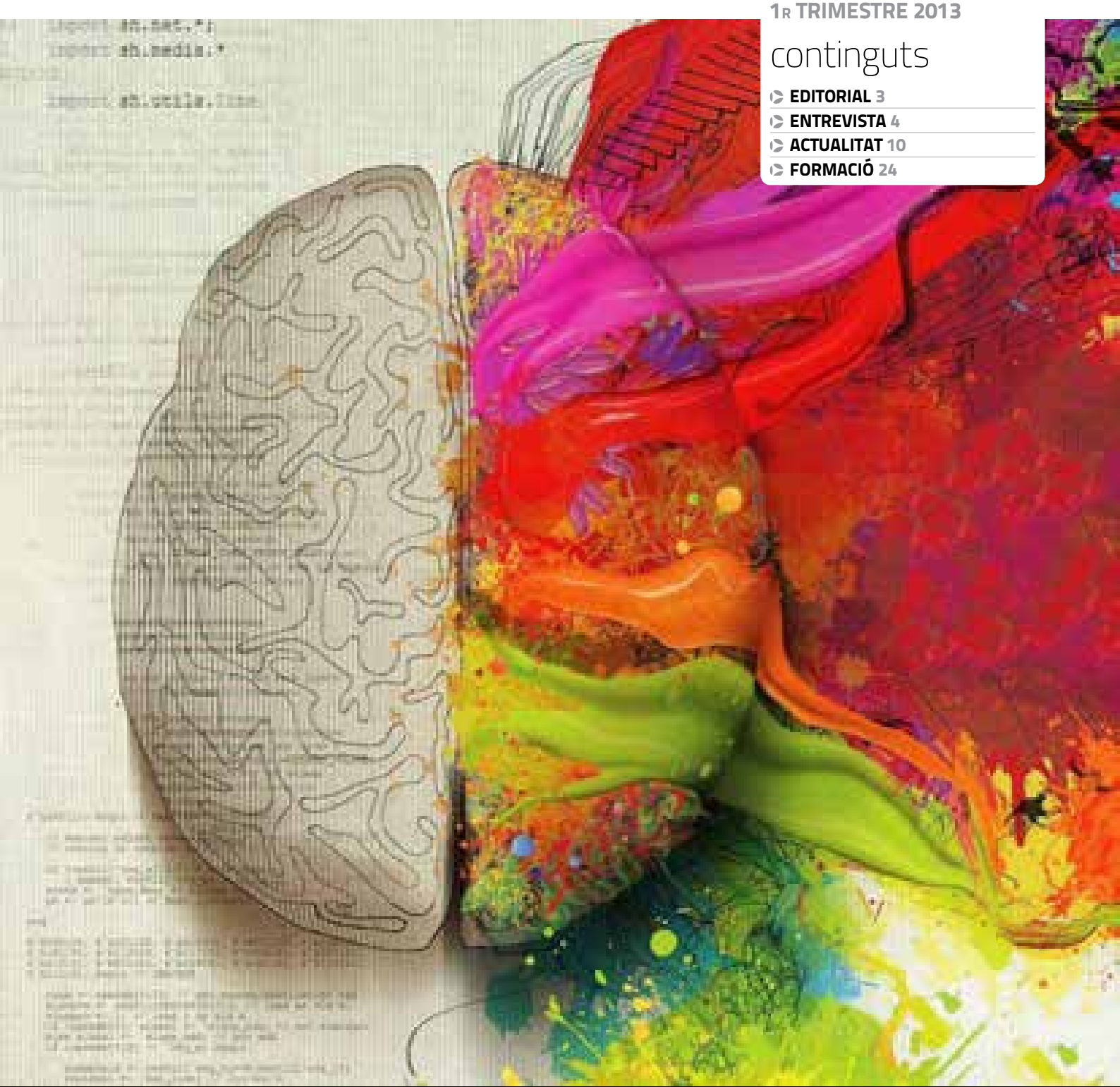

continguts

03 Editorial
04 Entrevista
08 Noves tecnologies en l'avaluació i diagnòstic de la personalitat
10 Actualitat
14 Anuncis
15 Universitat
16 Feedback qüestionari

L'Oriol Foll: pare dels 'Tocats pel Bolet" 18
La neurona digital 22
Formació 24
Llibres & test 26
Serveis 27

ed editorial

JUNTA RECTORA GIRONA DEL COPC

adéu 2012 benvingut 2013

Fent balanç de tot el que ha transcorregut durant aquest any, la Junta Rectora vol destacar el que considera més rellevant.

Primerament la incorporació de la nostra Delegació dins el Fòrum Associació dels Col·legis Sanitaris, creiem que aquesta participació esdevé una molt bona i necessària oportunitat de cooperació amb la resta de professions completant l'espectre representatiu de la sanitat gironina dins aquest Fòrum. Enguany hem participat en la revista i compartit amb la resta de Col·legis els projectes i activitats de cooperació, com per exemple la participació conjunta en la Marató de TV3 i també en l'organització de l'oferta formativa que s'imparteix mitjançant Dipsalut.

Des del que és pròpiament la nostra activitat col·legial, hem impulsat i ens hem centrat en l'adaptació a les noves tecnologies per tal d'entrar definitivament en l'era digital, no oblidem que la nostra Delegació es nativa digital i per tant calia fer justícia amb aquesta realitat.

D'una banda s'ha modificant el BLOC, que ha passat del format paper a l'electrònic. Hem renovat el disseny fent-lo, creiem, més atractiu, àgil i manejable, també hem ampliat els continguts i afegit seccions amb la finalitat d'actualitzar-lo i permetre la seva socialització i participació online, mitjançant twitter, facebook i el nostre blog, per cert animeu-vos a interactuar-hi més activament!

D'altra banda hem introduït eines col·laboratives, dins l'activitat col·legial per facilitar la comunicació interna i les tasques dels integrants dels Grups de Treball i dels col·legiats en general.

Gran part de la responsabilitat d'implantació d'aquesta tasca ha estat possible gràcies a la incorporació d'un nou membre en l'equip de treball de Girona, el nostre company Sergio, el que també ha permès ampliar l'horari d'atenció al públic.

Hem tingut especial interès en l'obertura del Col·legi cap a institucions tant públiques com privades i associacions de diferents tipus, per tal d'establir xarxes de relació i de treball cooperatiu. Estem duent a terme converses i acords de col·laboració amb entitats com SECOT, Fundació Pallach, Espiral Entitat de Serveis o Càritas Diocesana amb l'objectiu de treballar per la millor implantació i col·laboració del psicòleg en la societat civil i entorn gironí, algun d'ells podran esdevenir convenis de col·laboració. Impulsar iniciatives que ajudin a afrontar i a donar respostes a la situació de crisi i els reptes actuals és una de les voluntats principals d'aquesta Junta.

Els objectius marcats pel 2013, com sempre, són treballar pels interessos professionals dels nostres psicòlegs i psicòlogues, evidentment seguint amb la línia marcada els darrers anys d'obertura tant als col·legis sanitaris com a altres col·lectius i a la societat en general. Com que aquest proper 2013 celebrarem el 25è. aniversari de la nostra seu a Girona, volem aprofitar aquesta ocasió especial per organitzar algun esdeveniment que pugui donar una amplia difusió, obertura i rellevància a la nostra professió. En aquest sentit, us convidem a fer aportacions i/o suggeriments, la vostra implicació i participació és fonamental.

www.copcgirona.cat

PUBLICACIÓ
Bloc

EDITORIAL
JUNTA RECTORA GIRONA COPC
Araceli Pérez
Neus Rosell
Núria Tió
Pilar Mateos
Francisco Molinero

ARTICLES
Josep Maria Soler
Francisco Molinero
Miquel Bosch
Sergio Marcos

REDACCIÓ
Pilar Mateos
Pilar Subirós

FOTOGRAFIA
Delegació de Girona del COPC

INFORMACIÓ
Delegació de Girona del COPC
Tel: +34 972 222 710
Email: copc.gi@copc.cat
Fax: +34 972 414 360
Pl. Marquès de Camps, 17 4-2
17001 Girona

DIGITAL
www.copc.cat
www.copcgirona.cat

DISSENY, MAQUETACIÓ & PROGRAMACIÓ
Sergio Marcos

MEDI AMBIENT
COPC BLOC GIRONA és una publicació ecològica

COPYRIGHT
Tot el material aparegut en el Bloc té drets d'autor a menys que s'indiqui el contrari. El Bloc pren totes les precaucions per garantir que la informació és correcta en el moment de la impressió o digitalització, però l'editor no assumeix cap responsabilitat per l'exactitud de la informació continguda en el text o els anuncis. Les opinions expressades no són necessàriament recolzades per l'editor.

en entrevista

PILAR MA[illegible]
VOCAL DE LA JUNTA RECTORA DE LA DELEGACIÓ T[illegible] DEL COPC

Dr. Àngel Guirado,

professor tutor de la UNED de Psicologia del Desenvolupament i Psicologia Diferencial i de la diversitat. Director de l'Obervatori de la Superdotació i dels Talents a la UNED Coautor dels llibres: 'Alumnado con altas capacidades" , 'La creativitat. Una visió polièdrica des de la teoria, la pràctica i l'educació"

1 Com definiries la creativitat?

És molt difícil definir-la i existeixen moltes opcions cada una d'elles centrada en alguns dels aspectes en la que aquesta es manifesta. Jo tinc la meva però no vol dir que sigui la bona i menys la millor. Quan més la volem precisar més lluny està del sentit que té. Si alguna cosa té la creativitat és la pluridimensionalitat del fenomen i la poca precisió del concepte. Per a mi la Creativitat és un fenomen cognitiu no intel·lectual que permet que la persona respongui, pensi i interpreti per resoldre situacions o problemes de forma singular i innovadora, obtenint un plaer o despertant emocions, des de la flexibilitat i l'obertura de pensament. Usa recursos cognitius i se'n val d'ells per l'obtenció d'un producte o d'un resultat, expressant-se en algun dels dominis de coneixement siguin artístics, tecnològics, lingüístics, musicals, plàstics o escultòrics. També s'associa al coneixement científic sovint menystingut en el món de la creativitat.

2 Quins límits té la creativitat?

Es diu que la creativitat no té límits. Això vol dir que tota obra és possible. I d'alguna manera és cert. La flexibilitat de pensament, la fluïdesa d'idees, la originalitat de les respostes i la innovació en els productes no tenen límit i per això la creativitat tampoc. Ara bé, té límits?. Evidentment que sí. La creativitat es pot veure limitada per

una educació autoritària, restrictiva i molt pautada. Queda afectada per models molt rígids i per la limitació en la seva estimulació. Els valors culturals atorguen acceptació o rebuig de les produccions fent-les més populars o bé marginals. Com més popular sigui més s'ajustarà als canons socials i per això serà també menys original. Quan més contrària sigui als canons socials, més original però sota el risc de ser poc valorada. Aquests límits els posa la societat i l'individu. En canvi hi ha un altre límit determinat pel conjunt de recursos cognitius que la persona pot utilitzar en la realització de qualsevol obra. Aquests recursos tenen la seva limitació, per sí mateixos o per l'estructura neurològica funcional. Algunes patologies mentals condicionen una determinada producció creativa.

3 És educable si no hi ha una base biològica que ho permet?

Si partim del supòsit que no hi hagi cap patologia que ho impedeixi, ni cap deficiència que limiti una resposta a uns estímuls o idees, la creativitat és sempre educable. Dir això és massa simple i voldria concretar-ho més. No naixem amb o sense creativitat. Naixem amb oportunitats de potenciar molts recursos cognitius entre els quals es troba la creativitat. Hi ha dos tipus de creativitat, la normal és la que tots podem educar i l'excepcional és la que permet una obra també excepcional. En aquest darrer extrem, la creativitat excepcional ve determinada no solament per les oportunitats en forma educativa, d'experiència o d'inclinació natural sinó per l'ambient o context en la que aquesta potencialitat trobi el millor terreny per a desenvolupar-se. És en aquest sentit quan la creativitat permet un producte excepcional perquè són també excepcionals les condicions naturals, innates, a més de les cognitives que acompanyen al fenomen creatiu.

4 A on està el límit que separa la bogeria de la creativitat?

El No són límits precisos i això podria donar lloc a confusió. Els estudis fets afecten a personatges famosos com pintors, músics o escriptors. Ni són estudis generals ni estan fets amb població normal. Per tant, tota extrapolació a altres col·lectius o la seva generalització és com a mínim dubtosa. Tampoc hi ha proves fefaents d'aquesta relació ja que els resultats obtinguts amb tècniques de neuroimatge o a través de l'observació i estudis biogràfics són encara poc

consistents. El que s'ha observat és que determinades àrees cerebrals comparteixen funcions comunes o per proximitat. Per exemple, les secrecions de dopamina, serotonina i els seus captadors disminueixen en el moments de crisis bipolars, cosa per la qual desapareixen les barreres que controlen la fluïdesa de les idees i alhora permeten la producció executiva més original. D'aquí s'han extret conclusions que podrien ser precipitades. Però s'ha observat en persones molt creatives com coincideixen les fases de més eufòria (o fase maníaca) amb una producció intensa i la reducció dels captadors de la dopamina. Mentre, la fase depressiva permet la planificació, la maníaca intensifica l'execució. També i en aquesta línia, determinats ítems de psicoticisme es refereixen a conductes poc habituals d'inconformitat o d'insatisfacció que en el DSM-IV es recullen com a conductes hipomaníaques. Aquesta hipomania i les fases molt creatives tenen punts en comú. No obstant això cal ser prudents en afirmacions que poden precipitar conclusions errònies.

5 Tenim elements per valorar objectivament si una persona és o no creativa?

En general la creativitat es manifesta per la resposta o per la producció excepcional. Hi ha situacions en les que la resposta essent excepcional no ho és de forma extraordinària segons els criteris d'originalitat, d'innovació o fluïdesa. L'acceptació social no seria un criteri prou consistent. Depèn en part del moment històric i dels valors culturals predominats de l'època. Van Gogh no va ser valorat en la seva època i no obstant ara se'l considera un geni de l'art plàstic. Hi ha produccions tan excepcionals que només poden ser possibles amb un component d'alta creativitat.
Hi ha persones altament creatives que no deixen cap rastre en el camp artístic però sí que ho fan en un altre camp comunicatiu. Determinats instruments permeten valorar alguns dels components propis de la creativitat com la fluïdesa, l'originalitat i la flexibilitat, essent l'observació una principal font natural de valoració.

6 Com s'expressa la creativitat en cadascuna de les seves manifestacions?

La creativitat pot expressar-se de

moltes maneres o no expressar-se, o fer-ho sense que es valorin els resultats, o simplement que no existeixen indicadors per valorar-los. Hi ha dos tipus de creativitat: la general i l'específica. La general no s'observa en cap camp concret però l'específica sí. Aquesta darrera sol ésser la més coneguda. Tots tenim creativitat però només uns quants l'expressen de manera excepcional. I són els pintors, escultors, fotògrafs, músics, balladors, cantants, escriptors, dissenyadors, investigadors inquiets, esportistes, etc, que posen de relleu la seva creativitat aplicada a dominis específics de coneixement. Així diferenciem el que és la creativitat de les manifestacions artisticofiguratives més específiques i per a les quals calen altres components cognitius com poden ser un bon nivell de raonament perceptiu i una bona gestió de la memòria.

7 Per què els artistes són més propensos en caure en malalties mentals?

No hi ha cap estudi contrastat que faci pensar que els artistes són més propensos a les malalties mentals. Sí que hem observat que importants artistes i escriptors han patit al llarg de la seva vida crisis bipolars que han influït en la seva producció. Recerques recents relacionen les crisis psicològiques amb el desgast energètic i l'esforç mental realitzat en els moments de màxima creació. Aquest desgast comportaria més possibilitats de afeblir-se mentalment i en conseqüència de patir algun tipus d'alteració mental.

8 Per què associem creativitat amb comportaments asocials o extravagants?

La creativitat en els seus extrems és una manera de ser i de manifestar-se de forma alternativa i contrària a les normes socials acordades. La singularitat, la innovació, l'inconformisme i l'originalitat suposa un concepte relacionat amb una minoria. S'és original quan la conducta s'aparta del que creu, pensa i fa la majoria del grup social al que pertanys. Això no suposa ser necessàriament asocial però sí diferent, sobretot respecte determinades normes, formes i actituds davant la vida. Això pot ser considerat extravagant pel fet de ser molt diferent, ni millor ni pitjor, que la resta de les persones del teu entorn cultural.

9 Hi ha un perfil de personalitat creativa?

Sí que trobem perfils segons sigui l'àmbit en el que aquesta creativitat es manifesti. En general el creatiu és inconformista, lluitador, sensible i crític, comunicador des del llenguatge propi, irònic i influenciat per l'entorn immediat. La personalitat creativa té múltiples perfils que no s'identifiquen amb una problemàtica i la falta d'adaptació. Els creatius triomfadors són perseverants, constants, motivats i dirigits a l'èxit, imaginatius i amb domini d'una determinada tècnica expressiva fruit del treball i de l'experiència acumulada. La seva intuïció els fa avançar-se a les situacions. Com en qualsevol professió, el creatiu necessita d'una cultura que l'entengui, una capacitat i algun tipus d'intel·ligència i sobretot molta sort com en moltes coses de la vida.

10 Podem establir una relació directa entre creativitat i intel·ligència excepcional?

Existeix una relació directa entre creativitat excepcional i la intel·ligència superior. Molts autors defensen que la creativitat és una condició de la intel·ligència excepcional. La creativitat aporta la interacció de recursos i la flexibilitat necessària per acceptar qualsevol plantejament que s'aparti dels models habituals. Això fa de la creativitat superior un valor que permet resoldre i donar resposta a situacions que sense la flexibilitat d'un pensament ric i convenientment estructurat els resultats excepcionals no serien possibles. La referència multidimensional és necessària per explicar la resolució de problemes de forma intuïtiva i original a partir d'un estil de pensament més divergent que lògic i que no es troba necessàriament associat a una alta capacitat intel·lectual. La relació entre creativitat i intel·ligència excepcional obeeix a uns models d'intel·ligència com els que plantegen Renzulli, Torrance, Sternberg o Feldhusen. En més o menys mesura els autors anteriors la consideren com a una dimensió de la intel·ligència superior. En canvi d'altres la consideren un valor propi o talent específic (creatiu en aquest cas) com fan Gagné i Gardner. En tots dos models la creativitat està present en la intel·ligència excepcional.

ar article

M.TERESA MORALI FARRÉ
PSICÒLOGA COL. NÚM. 4682. PRESIDENTA SECCIÓ DE LA SEGURETAT I VIÀRIA COPC

Noves tecnologies en l'avaluació i diagnòstic de la personalitat

amb un instrument digitalitzat que no permet la simulació

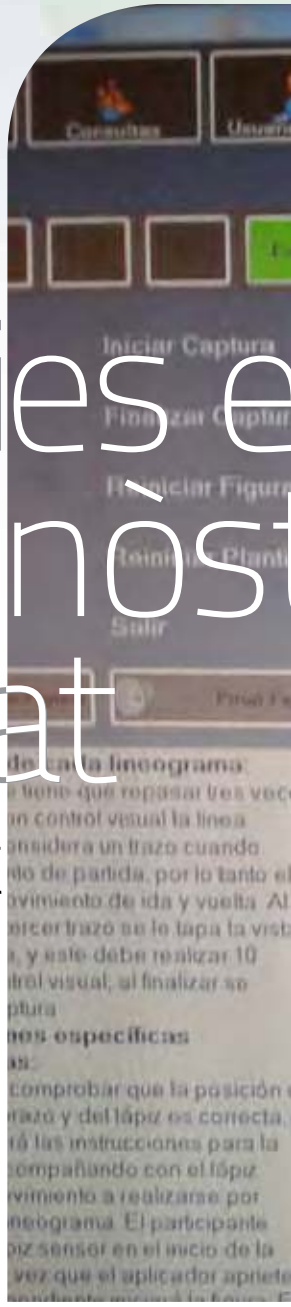

El DP-TC es un instrument psicològic que mitjançant el registre directe de les extremitat superiors, a pols, i sense visió del propi cos davant d'uns estímuls gràfics facilita l'avaluació indirecta de sis dimensions funcionals de la personalitat. Es tracta d'una avaluació no verbal, no permetent una resposta subjecta al desig social, a l'aprenentatge de les respostes, i a les simulacions.

El perfil de personalitat amb aquesta prova no està contaminat per aspectes de llenguatge, factors educatius, socials o d' idioma; el temps d'administració i correcció té una durada aproximada de quinze minuts i es pot aplicar a partir dels 18 anys.

Al anul·lar la visió es perd la informació exteroceptiva i es treballa amb la informació propioceptiva, essent aquesta la informació de què es disposa per a mantenir el moviment procedent d'aquella que per mitjà dels òrgans propioceptius intramusculars, de les articulacions i dels tendons, arriba al còrtex cerebral.

Les dimensions que s'avaluen són: estat d'ànim, presa de decisions, estil atencional, emoció, irritabilitat i impulsivitat. Estan descrites per una puntuació bipolar cadascuna, basada en la direcció i precisió dels moviments de les mans (no dominant i dominant) en els diferents plans. S'obtenen dues puntuacions de cada dimensió, la del temperament, que ens informa

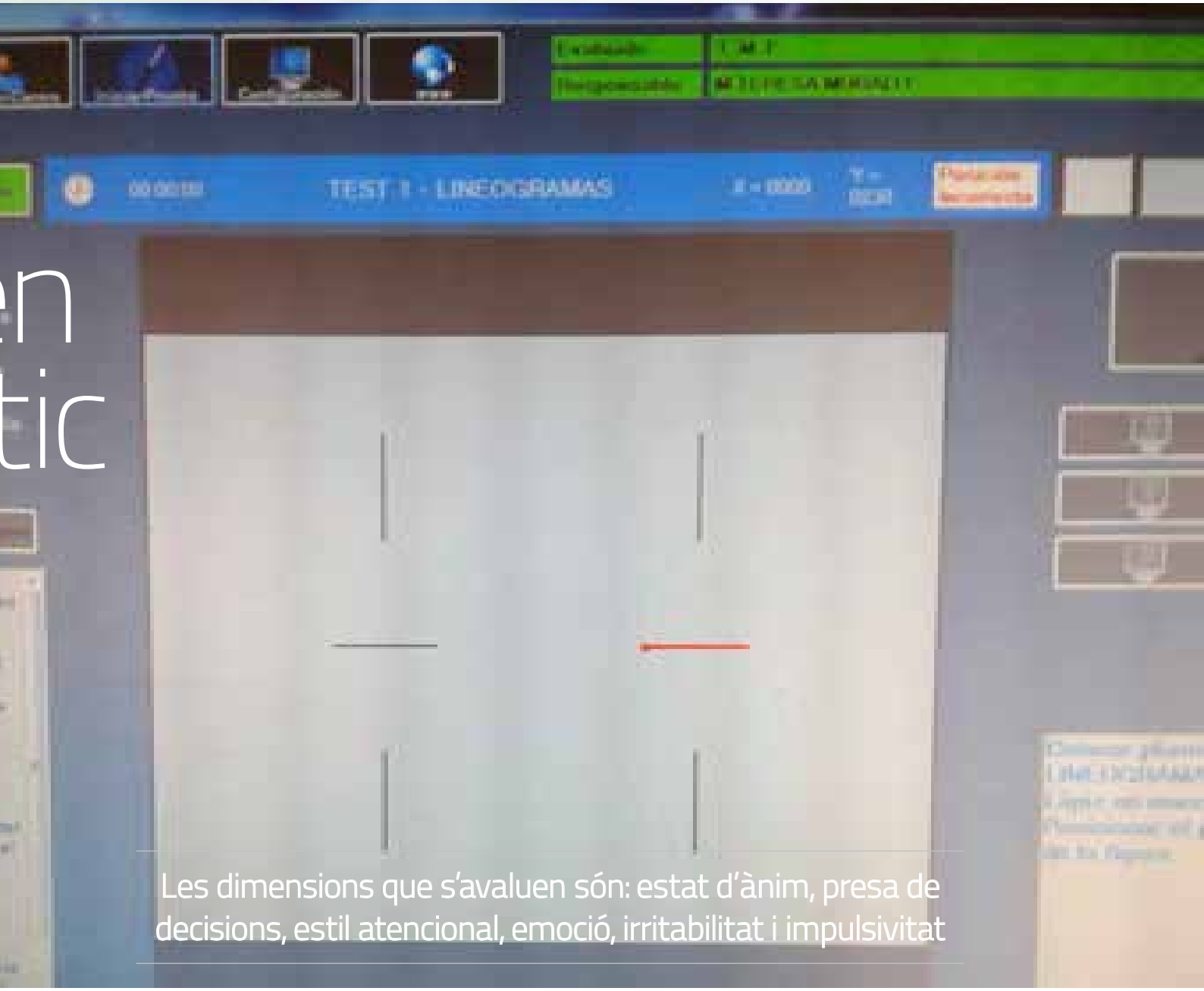

Les dimensions que s'avaluen són: estat d'ànim, presa de decisions, estil atencional, emoció, irritabilitat i impulsivitat

de la disposició de la persona sense la influència de l'aprenentatge en la interacció amb el medi natural i social en el que s'ha desenvolupat, i la del caràcter, que està influenciada per la interacció entre les disposicions temperamentals i el mitjà particular en el que s'ha desenvolupat.

Ens dona així informació de com funciona la persona, per poder predir el que podria fer en quant al rendiment, suportar pressió, capacitat per prendre decisions importants, assolir responsabilitats, autocontrol, vulnerabilitat a la distracció, etc. i altres variables importants en la psicotècnia com es la selecció de personal en àmbits especialitzats (aviació, naval, ferroviari, seguretat pública i privada, caçadors, animals potencialment perillosos i conducció professional), ja que el factor humà té un pes important en el risc d'accidentabilitat.

Tanmateix és molt útil en àmbits relacionats amb la salut mental, orientació professional, coaching executiu i esportiu, jurídic i de violència de gènere.

El DP-TC complementa els altres instruments que mesuren capacitats i habilitats mitjançant una informació de la pròpia conducta i contrasta aquells que mesuren la personalitat amb escales verbals.

ac actualitat

REDACCIÓ

Mirades actuals sobre la creativitat

Les Jornades que hem celebrat conjuntament amb l'Aula d'Humanitats del Centre Cultural de 'La Mercè" el passat 9 i 10 de novembre sota el títol MIRADES ACTUALS SOBRE LA CREATIVITAT tenien per objectiu reflexionar sobre la creativitat en l'entorn social i cultural actual. Professionals i investigadors de diferents branques de les humanitats ens van acostar al fet creatiu i a la necessitat actual de potenciar-lo de forma individual i col·lectiva. Van intervenir: Angélica Sátiro, Pere Cornellà, Franc Ponti, Àngel Guirado, Cecília Gafarot, Clara Gassiot i Tere Gómez.

Enguany hem introduït una novetat en el format que ha consistit en oferir un cicle gratuït amb una conferència el dia 6 a càrrec d'Antoni Castelló i dues converses: una el dia 16 a càrrec de Josep Roca i Quimi Portet i la darrera el dia 23 a càrrec de Domènec Fita i Maria Barbalit. Aquest format encabit sota el títol CREATIVITAT, EDUCACIÓ I SOCIETAT ACTUAL va plantejar el tema de la mà de persones que l'han analitzat en profunditat i que el viuen en el propi dia a dia: pedagogs i creadors van conversar sobre de quina manera canalitzen la pròpia experiència creativa i responent a preguntes com: La creativitat neix amb la persona o es pot aprendre? Ens ajuda, el context social actual, a estimular la creativitat? L'educació és una eina per a formar persones amb sensibilitat creativa, o és un fre al desenvolupament del talent artístic? Què en queda, de la mirada infantil, ingènua, creativa i no contaminada, quan som adults?

Antoni Castelló

Angélica sátiro i Glòria Granell

Pere Cornellà

Taula rodona amb públic assistent

Angel Guirado, Tere Gómez, Clara Gassiot i Cecilia Gafarot

Franc Pontí

Josep Roca, Josep Vila i Kimi Portet

Maria Barbal, Albert Bayot i Domènec Fita

Maria Barbal

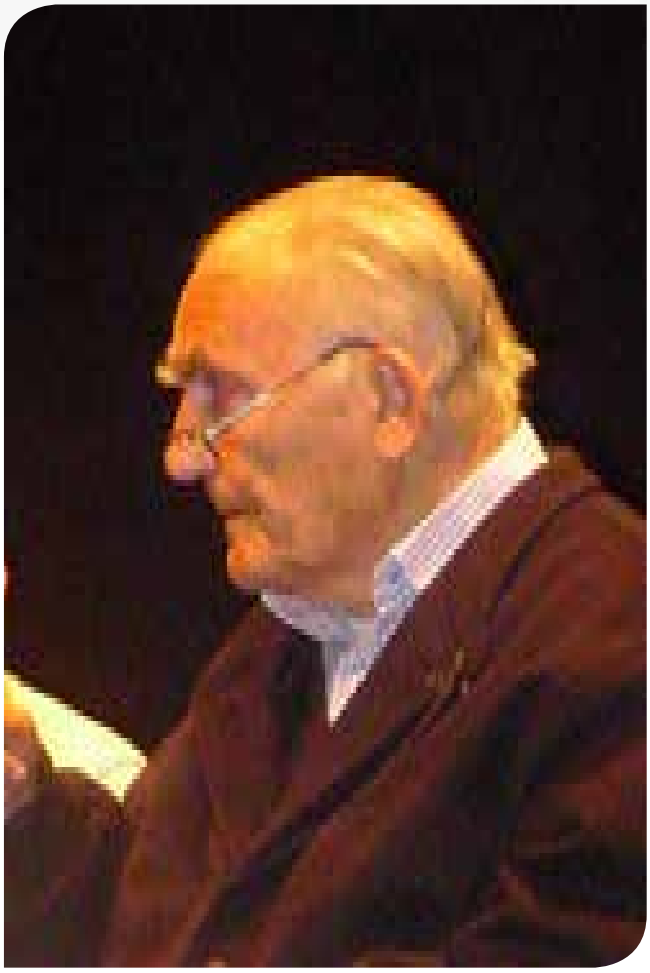

Domènec Fita

Auditori Centre Cultural de la Mercè

Públic assistent

La Marató 3

ac Marató de tv3

El passat 2 de desembre el Fòrum Associació, Dhara i Arrandeterra, amb la col·laboració de la Hípica Unicorn, el Mas Ponsjoan i l'Ajuntament de Calonge, van organitzar una Jornada Solidària per la Marató de TV3.

L'edició d'aquest 2012 de la Marató de TV3 va estar vinculada a la oncologia i des de Fòrum s'està apostant per promocionar la recerca en oncologia i les Intervencions Assistides amb Cavalls.

Per tot això, es van organitzar un conjunt d'activitats que van acompanyar a les Intervencions Assistides amb Cavalls, acte central de la jornada.

El Col·legi com part integrant del Fòrum Associació també va participar en aquesta Jornada Solidària a la que van assistir-hi més de 500 persones.

El **Bloc** posa a la vostra disposició diferents espais publicitaris en períodes de 1, 2, 3 o 4 trimestres.
Informació en PDF

Espais i Àrees Publicitàries del BLOC

Col·legi Oficial de Psicòlegs de Catalunya
Delegació de Girona

1 Pàgina

1/2 Pàgina

1/3 Pàgina

Codi	Descripció	Imatge mm.	Preu	Ref. Columnes
1 Pàgina				
	Doble Pàgina Extès 1 Sangnat	297 x 420	750 €	
	1 Pàgina 1 Sangnat	297 x 210	375 €	
1/2 Pàgina				
	1/2 Pàgina Horizontal Extès 1 Sangnat	140 x 420	375 €	
	1/2 Pàgina Horizontal 1 Sangnat	140 x 210	185 €	
	1/2 Pàgina Vertical 1 Sangnat	297 x 102	185 €	
	1/2 Pàgina Horizontal	125 x 180	185 €	
	1/2 Pàgina Vertical	250 x 87	185 €	
1/3 Pàgina				
	1/3 Pàgina Horizontal Extès 1 Sangnat	95 x 420	250 €	
	1/3 Pàgina Horizontal 1 Sangnat	95 x 210	125 €	
	1/3 Pàgina Vertical 1 Sangnat	297 x 71	125 €	
	1/3 Pàgina Horizontal	80 x 180	125 €	
	1/3 Pàgina Vertical	250 x 56	125 €	

Caixes

Caixa 1/3 Vertical	75 x 50	40 €
Caixa 1/4 Vertical	50 x 50	30 €

Caixes

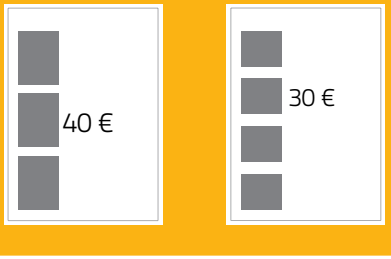

un universitat

REDACCIÓ

uned
cursos d'extensió universitària

El Servei de Psicologia Aplicada –S.P.A.- de UNED-GIRONA amplia la seva oferta de CURSOS D'EXTENSIÓ UNIVERSITÀRIA.

Continuant amb la seva vocació d'oferir formació essencialment aplicada en Psicologia, el Servei de Psicologia Aplicada de UNED-GIRONA ha ampliat la seva oferta formativa amb cursos d'Extensió Universitària en format on-line i d'àmplia durada.

Així, per al present curs acadèmic presenta dos nous cursos en format on-line, aprofitant la gran infraestructura virtual que la UNED ha desenvolupat.

- El Peritatge Psicològic "de part". Un curs de 50 hores i amb el reconeixement de 2 crèdits ECTS que permet adquirir les competències per a la realització de peritatges psicològics de part en els àmbits civil, penal i administratiu-laboral.
- Neuropsicopedagogia de les dificultats d'Aprenentatge i de la Conducta. Aquest curs està pensat per a totes aquelles persones que desitgin conèixer com es relaciona el nostre cervell amb l'entorn: l'adaptació al medi, la relació amb els altres, la superació de dificultats personals, la resolució dels conflictes o l'optimització dels recursos personals per l'aprenentatge.

A més, el S.P.A. UNED-GIRONA manté la seva oferta formativa de cursos presencials, de plantejament eminentment pràctic:

- Tècniques de Relaxació. Introducció Pràctica. En la seva sisena edició, aquest curs d'Extensió Universitària permet conèixer i experimentar tres grans tècniques de relaxació usades en la pràctica clínica (Jacobson, Schultz, Silva). Reconeixement d'1 crèdit de lliure configuració i 0,5 crèdits ECTS.
- Habilitats Socials i Relacions Afectives. Amb l'objectiu d'aprendre i gestionar les nostres relacions socials i afectives per mitjà de l'autoconeixement i el desenvolupament de les nostres habilitats. Reconeixement de 3 crèdits de lliure configuració i 1,5 crèdits ECTS.

Totes les activitats realitzades pel Servei de Psicologia Aplicada contemplen tarifes especials per a les persones col·legiades, segons acord de col·laboració entre el COPC i la UNED de Girona.

Per a més informació: **http://extension.uned.es/indice/idcentro/95** , o directament al correu electrònic del S.P.A.: **spa@girona.uned.es**

a anuncis

LLOGO DESPATX PER COMPARTIR, MOLT CÈNTRIC A GIRONA CIUTAT. EL LLOGO PER DIES, HORES, ETC. A CONVENIR. PREFERENTMENT A PSICÒLEG/LOGA D'ORIENTACIÓ DINÀMICA, PSICOANALÍTICA.

ASSUMPCIÓ PLANA

T. 655 89 88 12 · 972 22 68 52

ep

eines participatives

FRANCISCO MOLINERO
VOCAL DE LA JUNTA RECTORA DE LA DELEGACIÓ DE GIRONA DEL COPC

feedback qüestionari

12. DIFERENTS ASSOCIACIONS I ONG COM CARITAS S'HAN POSAT EN CONTACTE AMB EL COL·LEGI PER ESTABLIR DIFERENTS CONVENIS DE COL·LABORACIÓ. CONSIDERARIES LA POSSIBILITAT DE FORMAR PART D'UNA BORSA DE COL·LEGIATS PER FER VOLUNTARIA EN CAS AFIRMATIU, EN QUINS CAMPS CONCRETS: INMIGRACIÓ, DONES, VIOLÈNCIA, ETC... ESPECIFICA QUALSEVOL ALTRE ÀREA D'INTERVENCIÓ.

SI	43
NO	24
NO SAP	16

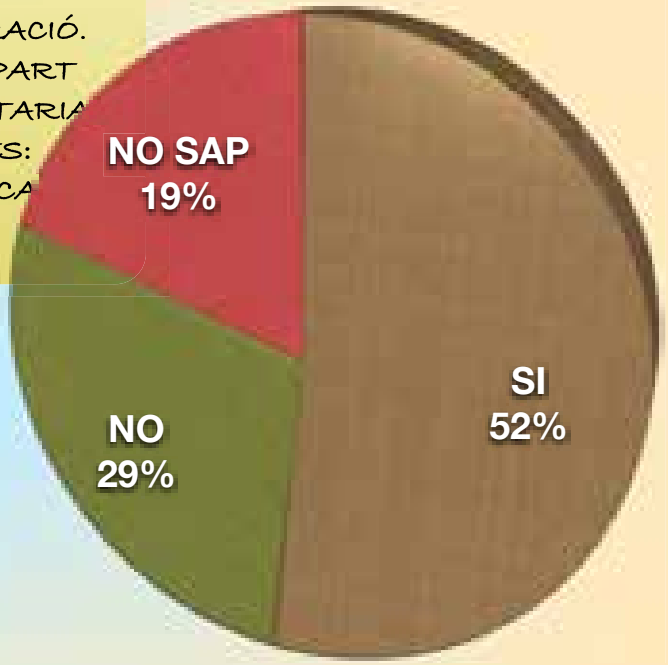

11. FORMES PART O ESTÀS RELACIONAT AMB ALGUNA ENTITAT, ASSOCIACIÓ CÍVICA O PROFESSIONAL AMB LA QUE EL COPC A GIRONA PODRIA ENTRAR EN CONTACTE? QUINES SÓN I AMB QUINA FINALITAT?

NO	34
SI	26
NO SAP	23

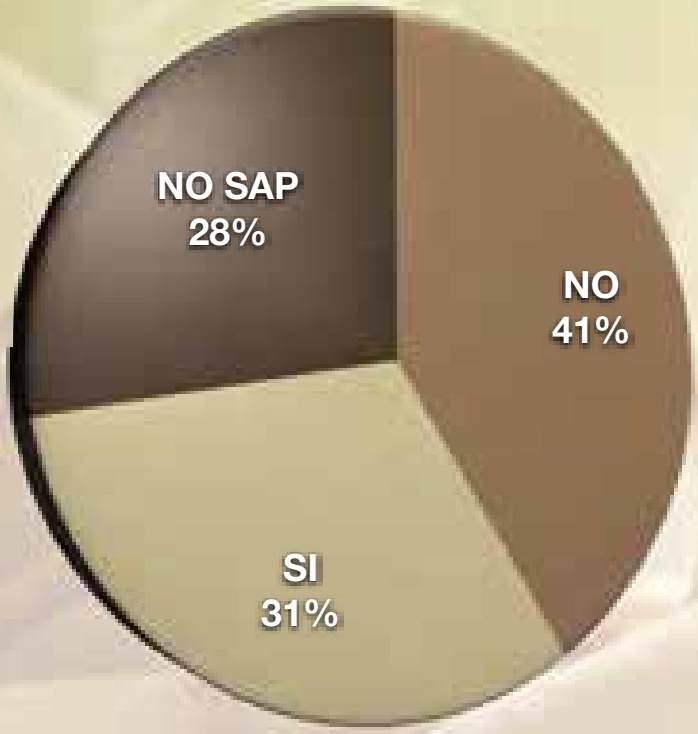

RESPOSTES DELS PSICÒLEGS I PSICÒLOGUES SOBRE PARTICIPACIÓ EN LA SOCIETAT CIVIL I TREBALL DE VOLUNTARIAT

Els psicòlegs i psicòlogues de les comarques de Girona, tal com podeu veure al gràfic, estan presents en diferents entitats i associacions de la societat civil gironina. La vocació de servei a les persones i la comunitat es fa ben palesa en aquestes dades.

Així mateix, també cal remarcar que més de la meitat dels psicòlegs i psicòlogues de les comarques gironines manifesten la seva disponibilitat per fer treball de voluntariat en ONGs que necessitin la col·laboració de professionals de la psicologia. El Col·legi es fa ressò d'aquesta voluntat i està elaborant convenis de col·laboració amb diferents ONGs actives a les nostres comarques tal com Caritas o Creu Roja. Us mantindrem informats en els propers números d'aquest Bloc.

l'obrador d'en Freud

MIQUEL BOSCH
PSICÒLEG

2a part

Al trobar-nos una quantitat molt gran de coneixements entorn al'tocat pel bolet" o sigui l'Amanita muscaria i el seu món, i no voler-los tirar a la paperera, ha donat lloc a aquesta segona part, no tant lligada a la part mental sinó a la del coneixement antropològic i/o etnològic, que ha deixat una petja important dins la nostra vida i costums com a poble, sent el gènesi de tradicions molt arrelades en les nostres vides, i que creiem val la pena veure.

Lapònia i els samis, els seus pobladors autòctons en les seves tendes en terres molt lligades a la prehistòria de la cultura del bolet

L'origen d'aquest interès va començ a al llegir, en el seu dia, en la revista Ciència (nov.1980, pg.57) un article titulat 'Els bolets al·lucinògens a Catalunya" on diu: 'A Catalunya va existir amb tota probabilitat una cultura d'utilització del reig de fageda (amanita muscaria). Suposem un relicte d'aquesta cultura l'extensió de la parla planera de la frase :"Està tocat del bolet" i les accepcions oriol foll i reig foll. La moral cristiana i la Inquisició de segur que varen influir en la seva marginació i en la gairebé absoluta desaparició d'aquesta cultura..." més enllà cita la preparació del bolet per part d'un pastor de Llessui (Pallars Sobirà). Si busquem trobem cites d'aquesta cultura i formes diferents de consum referents: als dos Pallars, al Bergadà, al Ripollès, a Tuixén, a La Vall Ferrera i a la Cerdanya.

Les informacions més antigues de les que tenim referència es situen amb anterioritat al dotzè mil·lenni aC. temps en que a través de la franja de terra de l'estret del mar de Bering, es creu que va passar, junt amb la migració de persones el culte i les pràctiques d'ús de l'Amanita muscaria a Amèrica, on va conservar-se en tribus de l'Àrea dels Grans Llacs (els Ojibway, i els Ahnishinaubeg) i dels Territoris Canadencs del Nord-oest (els Dogrib).

També trobem a nivell lingüístic informació, la qual ens trasllada a l'uràlic, llengua que fa uns 6000 anys es va escindir donant lloc a les llengües ugrofineses, i que al conservar totes elles l'arrel 'panx" per definir l'oriol foll,

L'Oriol Foll, reig foll, reig de fageda, matamosques, reig bord, en sí l'Amanita Muscaria, és possiblement, el més antic al·lucinogen emprat per l'home.

L'Oriol Foll: pare dels "Tocats pel Bolet"

permeten pensar que ja era conegut amb anterioritat a aquesta escissió.

Si mirem a casa nostra els noms vernacles més antics que trobem en la Península Ibèrica són catalans: matamosques i oriol foll, d'on provindrà el nom castellà "matamoscas".

També tenim referències en l'art rupestre. En la Siberia, prop del riu Pegtymal s'han documentat petroglifs datats d'ara fa entre 4000 i 3000 anys, que han estat interpretats en relació als esperits del bolet .

D'època més recent (s. XVII) tenim les primeres informacions escrites del seu ús pels pobles siberians, de diverses tribus de la Península de Kamtxatka i d'altres de la Siberia Central prop als rius Ob i Yenisei. On s'explica que la gent d'aquestes tribus consumien l'oriol foll per embriagar-se. A més d'aquest us lúdic, els xamans experimentaven estats alterats de consciència que els permetia parlar amb els Déus.

Ens ha cridat l'atenció trobar també el seu ús en la medicina

Art Cristià d'Armènia: Erevan, Matenadaran, Baptisme corresponent a mitjan del segle XI. On apareixen arbres del bolet, igualment que en el fresc de St. Sadurní d'Osormort (cap. Anterior)

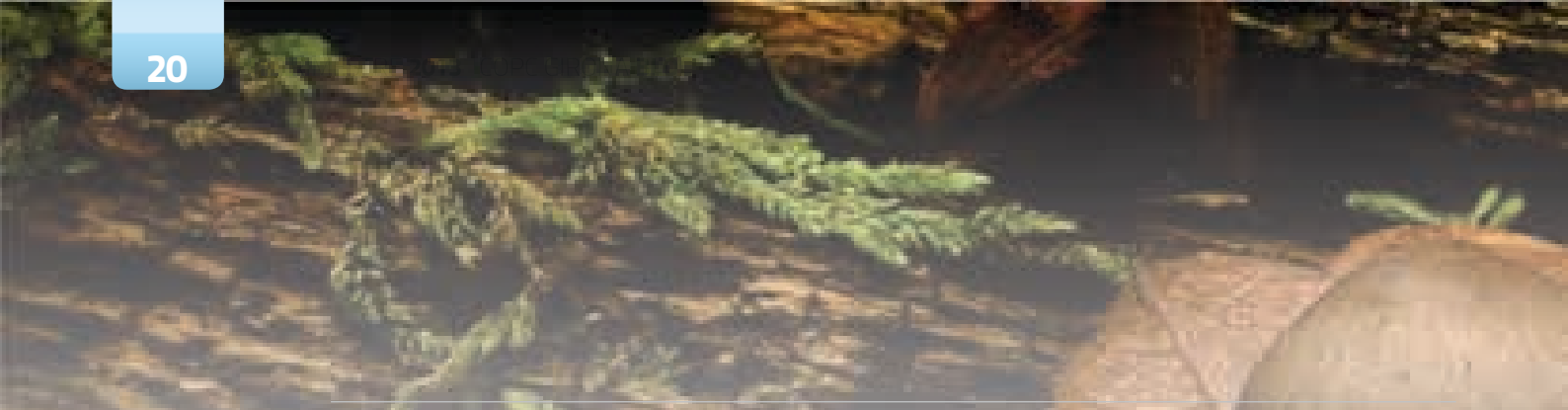

Hi ha qui diu que Santa Claus era un xaman que guiava al seu poble i que com a tal també es dedicava a recol·lectar "el bolet", que la nit del 25 de desembre ficava la seva collita dins un sac i s'introduïa a les cases del poble a traves d'un forat en el sostre, per deixar "el seu regal" als que hi vivien.

tradicional d'alguns pobles: en l'Hindu-Kush Central i en el Vall de Shetul en l' Afganistan on s'hi tractaven certes psicosi (via oral) i les congelacions (via tòpica). Ha estat utilitzada també en l'homeopatia (tintura de 35 mg. de A. Muscaria en 100ml de dissolució) pel tractament de la depressió, els tics, l'epilèpsia, etc..

En el món de la literatura universal hi tenim, mai millor dit, un meravellós exemple. El matemàtic i literat Lewis Carrol i la seva obra " Alicia en el País de les Meravelles". Carroll prové d'una societat micòfoba, la britànica, però va demostrar conèixer perfectament l'efecte embriagant de l'amanita muscaria al situar-la com a peça central de la seva novel·la. La ingesta d'un tros de fong farà disminuir de mida a Alicia i llavors podrà viatjar a l'altre costat del mirall, aquest canvi preceptoral és propi de la muscaria, igualment que les propietats d'expandir i/o encongir els objectes (macròpsia i micròpsia) que posseïa el fong d'Alicia. Un altre exemple, aquest històric, el tenim en honor a l'emperadriu Catalina de Rússia, gran consumidora, per el què els pescadors escocesos en honor a ella van titular "Cathy" a una barreja d'Amanita Muscaria i whisky que encara es consumeix en l'actualitat.

La zoofarmacognòsia, ciència que una de les coses que estudia es el consum de psicòtrops per part d'animals, descriu que els rens i les vaques lleteres europees consumeixen l'amanita. Així es cita que en el Pirineu i Prepirineu, on abunda el bolet, els pastors tenen cura de no portar el ramat on el bolet creix, doncs sempre hi ha vaques que el consumeixen i es queden encantades davant d'un arbre o d'una roca, amb el que fàcilment es poden separar del ramat i perdre's. De la mateixa manera que altres animals consumeixen altres substàncies psicotròpiques, com a costum o ús que es creu relacionat amb una funció apatògena.

El trobem formant part de les nostres llegendes, fruit de la microscòpia i la luminescència donada per la ingesta, i així apareixen aquests éssers entremaliats que prendran diferent nom en cada contrada. Sent així: ... menairons, follets, barrufets, martinets...

Hem vist doncs com des de el món antic ha estat present a Eurasia en general i per tant al nostre petit País també.

L'entroncament amb les Festes de Nadal

El 25 de desembre ha estat una data clau no solament per la religió cristiana, sinó també dins d'altres religions del món. Rituals i celebracions religioses envoltant l'infinit cicle de la vida i de la mort. L'home des de temps molt llunyans va començar a observar que la llum del Sol semblava ser menys intensa durant la tardor, per després retornar amb força justament el 25 de desembre (recordem les dites catalanes referents a l'allargament del dia: Per Nadal un pas de pardal, per St. Esteve un pas de llebre, per Reis un pas de camells). Era com si el Sol morís per un temps, per renéixer duent amb ell la força de la seva llum. Així la nit més llarga de l'any portaria amb ella la llum, i implícitament la relació del naixement-

mort-resurrecció del Sol.

Pels xamans, el consum d'enteògens cursava un efecte molt semblant respecte el Sol; el seu cos físic patia una mort prematura, que alliberava l'esperit cap els cels en una espècie de resurrecció. Als que havien tingut tal classe d'experiències se'ls anomenava antiguament "dos vegades nascuts".

De manera que: el Nadal, el solstici d'hivern, Sant Nicolau, i Santa Claus que vesteix de vermell i vola pel cel en un trineu tirat per quatre rens, es troben relacionats entre sí pel mateix ritual de mort-resurrecció. Directament relacionat amb l'Amanita Muscaria que tindrà a veure tant amb els festejos com amb els adornaments de l'època, com amb els regals que dóna l'arbre o part d'ell com es a casa nostra "el Tió".

Hi ha qui diu que Santa Claus era un xaman que guiava al seu poble i que com a tal també es dedicava a recol·lectar "el bolet", que la nit del 25 de desembre ficava la seva collita dins un sac i s'introduïa a les cases del poble a traves d'un forat en el sostre, per deixar "el seu regal" als que hi vivien. Els fongs eren tradicionalment deshidratats vora de la llar de foc, quan l'endemà els consumien el poble vivia i entenia el trancs pel que passava el Sol, per finalment renàixer i ascendir novament al cel.

Amb el pas de el temps, la tradició d'esperar un regal la nit del 24 de desembre s'ha conservat, estès i difós, tot i prendre diferents formes (Tió, Santa Claus, Pare Nöel, arbre de Nadal...). Les arrels de la festa segueixen en els colors tradicionals (lligats als arbres i les amanites: verd, vermell, i blanc), i inclús a través de Santa Claus i els seus rens, una forma molt màgica d'expressar-ho. Així Sant Nicolau, Santa Claus, han vestit de verd i blanc o vermell i blanc segons el temps i els pobles, de la mateixa manera que seran els colors més usats en els guarniments nadalencs. I màgicament Santa Claus volaria (en tots els sentits) pel cel amb el seu trineu estirat per rens, l'animal que consumeix l'amanita i filtra en els seus ronyons els principis actius causants dels dolors gàstrics i malestar, però no la muscímola (provinent de la transformació de l'àcid ibòtenic degut al secat del bolet) que és el principi més actiu. Així els xamans d'aquest món antic consumien l'orina dels rens que havien ingerit l'amanita per poder "volar" i contactar amb els seus Déus.

D'aquesta manera buscant l'etimologia del "tocat del bolet" ens hem trobat en un món fins el moment desconegut que ens ha il·luminat ensenyant-nos l'origen d'una petita part de la nostra cultura i creences.

neurona digital
SERGIO MARCOS
DPT. DE COMUNICACIÓ COPC GIRONA

los otros

Una bona pel·lícula la d'Alejandro Amenabar (1972), però no es tracta d'una història de fantasmes que necessiten tractaments psicològics amb urgència per les visions de persones vives, sinó de dades de tercers, és a dir, de "los otros".

Les dades les podem obtenir en forma de factures, albarans, contractes, comerç electrònic, informació dels nostres empleats, de pacients... fins i tot de les imatges de video-vigilància.

I és que empreses i autònoms tenen l'obligació que, en l'exercici de les seves activitats, recullin i tractin dades personals i que posin en funcionament una sèrie de mesures tècniques i organitzatives dirigides a garantir la privadesa d'aquestes dades i la intimitat dels titulars dels mateixos. Es tracta de preservar un dret fonamental, com és el dret a la intimitat.

Dóna la casualitat que, a més, això està regulat per llei: la "famosa" LOPD 15/1999 de 13 de desembre. La no observació de la norma pot donar lloc a la imposició de multes des de 900 a 600.000 €.

En el cas dels professionals de la psicologia, les dades que es recullen són dades personals i de salut, aquestes últimes es consideren dades de nivel alt segons la llei.

És bo recordar que el COPC ofereix els serveis de l'assessoria DATAX per tots aquells col·legiats que desitgin implantar la llei de protecció de dades.

Però posem algunes alternatives més, ara que són temps en els quals cal aguditzar l'enginy: les alternatives gratuïtes.

L'Agència Nacional de Protecció de Dades, AGPD. Podrem realitzar consultes, obtenir una àmplia informació i baixar-nos des

"...empreses i autònoms tenen l'obligació que, en l'exercici de les seves activitats, recullin i tractin dades personals i que posin en funcionament una sèrie de mesures tècniques i organitzatives dirigides a garantir la privadesa d'aquestes dades i la intimitat dels titulars dels mateixos."

d'internet l'aplicatiu per a la implantació de la norma. Aquí estarem "sólos ante el peligro" per realitzar tot el procés, inclòs l'adquisició dels coneixements legals necessaris per a la implantació de la norma.

Una altra opció és GUARDATUM, una eina web amb la qual es podrà adaptar l'empresa a la Llei Orgànica de Protecció de Dades sense necessitat de coneixements legals. Tot online, en temps rècord i sense moure'ns de la teva oficina... o de casa.

AGÈNCIA NACIONAL DE PROTECCIÓ DE DADES:

www.agpd.es

912 663 517

DATAX:

www.datax.es
info@datax.es

937 540 688

GUARDATUM:

www.guardatum.com
clientes@guardatum.com

965 996 202

formació
JUNTA
DELEGACIÓ DE GIRONA DEL COPC

formació

conferències

tallers

DADES DOCENT	TÍTOL
Juan Carlos Jiménez / Ma. Carmen Santos	Taller de pràctiques de Coaching per a psicòlegs/gues
Miquel Àngel Fullana	Tècniques cognitives i conductuals en el trastorn obsessiucompulsiu
Àlex Forasté, Mariona Masgrau, Cecília Gafarot	CREATIVITAT: TALLER 1 "CREACTIVITAT ESTRATÈGIES I ACTITUDS" TALLER 2 " EINES DE PENSAMENT CREATIU"
Ma. Jesús Creus	Avaluació i tractament del Trastorn per Dèficit d'Atenció amb Hiperactivitat (TDAH) en adults
Ma. Teresa Moralí	Diagnòstic proceptiu del temperament i el caràcter
Natàlia Gallart, Sergi Beltran i Cristina Gubau	Taller vivencial de les emocions
Lucy Jachevasky	L'hora de joc com a eina diagnòstica
SARA RODRÍGUEZ	APLICACIÓ CLÍNICA DE LES CONSTEL·LACIONS FAMILIARS Psicoterapia Sistèmica de Bert Hellinger

ació

cursos

DURADA	DATES	HORARI
30 h.	9, 16, 19, 21, 22 i 23 de febrer de 2013	dissabtes de 9,00 a 15,00h, dimarts i dijous de 16,30 a 21,00h, divendres de 18,00 a 21,00h
8 h.	15 de febrer 2013	9 a 13,0h i de 15 a 18,30h
8 h.	2 i 9 de març 2013	10 a 14 h
8 h.	15 de març 2013	9 a 14h i de 15 a 18h
8 h.	22 i 23 de març 2013	Div. 16 a 20h. Dissabte de 10 a 14h
8 h.	12 d'abril de 2013	10 a14h i de 16 a 20h
20 H.	4 i 18 de maig i 1 i 15 de juny	de 9 a 14 hores
20 H.	6 i 7 de maig; 17 i 18 juny 2013	de 16 a 21 hores

llibres & test

centre de documentació i recursos

Maria Lluïsa Fabra Sales
Diez historias de mujeres que lograron ser asertivas, 2010

Maria Lluïsa Fabra Sales
Jo, ni més ni menys: assertivitat per foça dones i alguns homes, 2008

Maria Lluïsa Fabra Sales
Asertividad: para mujeres y algunos hombres, 2009

Ana Adan, Gemma Prat
Psicofarmacología; de los mecanismos de acción a las estrategias terapéuticas, 2012

Cruz Roja Española
Manual de apoyo psicológico: la guia definitiva de ayuda en catàstrofes, 2010

Anthony P. Morrison, Julia C. Renton
La terapia cognitiva de la psicosis: un enfoque basado en la formulación, 2012

Carmen Serrat Valera, Miren Larrazabal
ADIOS CORAZÓN: aprenda a afrontar con éxito y paz interior los distintos retos que el divorcio y la ruptura amorosa le plantean, 2008

Leopoldo Careras Truño, Flavio Castiglione Mendez, Milagros Valera Sanz
Altas capacidades intelectuales: la asignatura pendiente, 2012

E. Manuel García Pérez y angela Magaz Lago
ESMIDAS: Escala magallanes de identificación de déficit de atención en niños, adolescentes y adultos (actualitzat), 2011

Leslie C. Morey, Leslie C. Morey,
PAI: inventario de evaluación de la personalidad, 2011

se serveis

assessorament

Assessoria d'Assegurances:

BROKER'S 88, correduría de seguros. Tel. 915 973 035
infopsicologos@brokers88.es

Assessor Jurídic:

Salellas & Associats. Tel. 972 219 200

Assessoria Fiscal:

ATSA, jurídico-laboral
Girona, Av Sant Francesc, 4, 1ª I 2ª .
Telf: 972.20.37.00. Email: atsagirona@atsa.es
Figueres, c/ González de Soto, 43, baixos.
Telf: 972.50.29.93. Email: atsafigueres@atsa.es
Puigcerdà, c/ Escoles Pies, 38, baixos.
Telf: 972.88.08.66. Email: atsapuigcerda@atsa.es

conveni de col·laboració UdG:

Servei de préstec i dels recursos de les biblioteques de la Universitat de Girona, presentant el carnet de col·legiat/da.

connexió a Internet:

Compte de correu gratuït: elteunom@copc.cat

aparcament gratuït:

Per fer gestions al Col·legi disposem de vals de descompte de mitja hora, o d'una hora del **PÀRQUING PLAÇA CONSTITUCIÓ** de Girona. Per a més informació contactar amb secretaria.

novetats de psicologia

PNL CON TUS HIJOS.GUIA PARA PADRES
Eric De La Parra Paz. Editorial Sirio. Pvp 16,95 €

POR QUE MENTIMOS...EN ESPECIAL A NOSOTROS MISMOS
Dan Ariely. Editorial Ariel. Pvp 19,90 €

TIPOS DE PERSONALIDAD.
Richard Riso. La Esfera De Los Libros. Pvp 21,90 €

SEDUCTOR EGOLAND
Luis Tejedor. Psicologia Heterosocial. Pvp 25,00 €

MANUAL DE PSICOLOGIA DE LA SALUD
Isaac Amigo. Editorial Piramide. Pvp 26,00 €

ADICCIONES Y VIOLENCIAS SIMILARES
Laura Gutman. Editorial Del Nuevo Extremo. Pvp 15,90 €

GUIA DE PROTOCOLOS ESTANDAR DE EMDR PARA TERAPEUTAS...
Andrew M. Leeds. Editorial Desclee De Brouwer. Pvp 49,90 €

PSICOLOGIA DEL DESARROLLO Y DE LA EDUCACION
Maria Trianes Torres. Editorial Piramide. Pvp 27,00 €

EL SINDROME DE LA MUJER MALTRATADA
Lenore Walker. Editorial Desclee De Brouwer. Pvp 55,00 €

EL GPS SECRETO DE NUESTRA MENTE. NUESTROS 4 PUNTOS CARDINALES
Ramon Andreu Anglada. Editorial Octaedro. Pvp 23,80 €

Col·legi Oficial de
Psicòlegs de Catalunya
Delegació de Girona